

ARAŞTIRMA SONUÇLARI

DOĞAL BİLEŞENLERLE MUAMELE EDİLEN SOFRALIK BAZI KIRAZ ÇEŞİTLERİNİN KALİTE VE KİMYASAL DEĞİŞİMLERİNİN BELİRLENMESİ

Zekiye Göksel tarafından gerçekleştirilen bu araştırmada, ülkemizde yaygın olarak yetiştirilen ve ticari değeri olan 0900 Ziraat, Sweetheart, Regina kiraz çeşitleri uçucu yağ bileşenleri olan thujon, karvakrol paket içerisine ortama konularak ve sodyum bikarbonat ile ön uygulamaya tabi tutularak $1,5 \pm 0,5^{\circ}\text{C}$ sıcaklık ve % 85-90 n.n. koşullarında MAP'de I. yıl 8 hafta, II. yıl 10 hafta muhafaza edilmiştir. İki deneme

yılında kiraz çeşitlerinde fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analizler yapılmıştır. Bu analizler sonucunda uygulamaların kontrol grubuna göre etkisi tespit edilmiştir. Kirazın kalite kayıplarının ana nedenleri olan ağırlık kaybı, meyve ve sapta renk değişimi, meyve sertliği, yüzeyin kötüleşmesi, sapların kahverengileşmesi, meyve solunum hızı, çürük miktarı, maya ve küf gelişimi bakımından değerlendirilmiştir.

Yapılan bu çalışma ile uygulamaların kontrol grubuna göre depolama süresini arttırdığı belirlenmiştir. Kirazın depolanmasında uçucu yağ etken maddeleri ve sodyum

bikarbonat uygulamaları toplam küf ve maya gelişimini %70-98 oranında azalttığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar değerlendirildiğinde sodyum bikarbonat ön uygulamasında başarılı sonuç elde edilmesi bu doğal bileşenlere alternatif muhafaza yöntemi olacağı belirlenmiştir. Sonuç olarak incelenen tüm kalite kriterleri dikkate alındığında; 0900 Ziraat, Sweetheart ve Regina kiraz çeşitleri meyveleri için, $1,5 \pm 0,5^{\circ}\text{C}$ sıcaklık ve % 85-90 n.n. MAP koşullarında thujon, karvakrol (150 μl) ve sodyum bikarbonat (% 2) uygulamaları kirazın muhafazasında kullanılması önerilebilir.

BAZI MELEZ ZEYTİNLERİN FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ VE STARTER KÜLTÜR (*Lactobacillus plantarum*) İLAVESİYLE SOFRALIK ZEYTİN FERMENTASYONUNA UYGUNLUĞUNUN ARAŞTIRILMASI

Yasin Özdemir tarafından yürütülen bu araştırmada melez tiplere ait zeytinlerin özelliklerinin belirlenerek çeşit tescilinde kullanılacak verilerin hazırlanması ve starter kültür kullanımı ile sofralık zeytin üretimine uygunluklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada agronomik özellikleri bakımından tescil potansiyeline sahip olan 34 melez tipe ait zeytinlerin kilogramda dane sayısı, et çekirdek oranı, su, yağ, toplam ve indirgen şeker içeriği, yağ asitleri kompozisyonu ve fenolik madde analizleri gerçekleştirilmiştir. Toplam 34 melez tip içerisinde meyve özellikleriyle ön plana çıkan 9 melez tip seçilerek araştırılmaya bu tipler ile devam edilmiştir. Seçilen melez tiplere ait zeytinler araştırmanın ikinci

yılında tekrar hasat edilmiş, analizleri yapılmış ve fermente edilmiştir. Fermente edilen zeytinlerin de fiziksel, kimyasal ve duyuusal analizleri gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada melez tiplere ait zeytinlerin özelliklerinin geniş bir yelpazede değiştiği ve bazı melez tiplerin sofralık çeşit olarak tescil edilebilecek meyve özelliklerine sahip olduğu belirlenmiştir. Bazı melez tiplerin zeytinlerinin yüksek oranda oleik asit ve

hidroksitirozol içermesi beslenme fizyolojisi açısından, bazı tiplerin ise düşük oranda oleuropein içermesi işleme teknolojisi açısından dikkat çekmektedir. Bazı melez tiplerin zeytinlerinin yağ içeriğinin ve sofralık özelliklerinin yüksek olması nedeniyle yağlık ve sofralık olmak üzere her iki amaç için üretilebileceği belirlenmiştir. Aynı melez tipin yeşil ve siyah olgunlukta hasat edilen meyvelerinin su, şeker, yağ, oleuropein ve hidroksitirozol oranında önemli farklılıklar görülmüştür. İşlenmiş ve taze zeytinin yağ asitleri kompozisyonunda %1-5 düzeyinde farklılık belirlenmiştir. Duyusal değerlendirilmede yeşil zeytinlerin genel yeme kalitesi puanının siyahlardan daha yüksek olduğu ve bazı tiplere ait zeytinlerin tüm kriterlerde en yüksek puanı alarak öne çıktığı görülmüştür.

ETKİNLİKLERİMİZ

I. PROGRAMLI HİZMETİÇİ EĞİTİMLER

- ▶ Enstitümüzün 2013 yılı programlı eğitimlerinden olan "**Şeftali Entegre Mücadele 2. Dönem**" konulu 5 gün süreli eğitim **12-16 Ağustos 2013** tarihleri arasında yapılmıştır. Farklı illerden gelen yaklaşık 20 teknik elemanın katıldığı 2. dönem eğitim teorik ve uygulamalı olarak Enstitümüz konu uzmanları tarafından verilmiştir. Eğitim sonunda eğitime katılanlar yapılan sınav sonrası sertifikaları verilmiştir.

II. PROGRAM DIŞI EĞİTİM VE SEMİNERLER

- ▶ Yalova'da bağcılığı geliştirmek amacıyla Altınova'nın Geyikdere köyünde tesis edilen modern bağ plantasyonlarının tanıtımı ve yöredeki çiftçilerin eğitimi amacıyla **24 Temmuz 2013** tarihinde düzenlenen "**Bağda Şekil Budaması Demonstrasyonu**" konulu eğitime Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ eğitmen olarak katılmıştır.
- ▶ Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 2014 yılından itibaren İl Müdürlükleri tarafından bitki sağlığı ve çiftçi eğitim çalışmalarının "**Tarla Okulu**" şeklinde gerçekleştirilmesi kararlaştırılmış olup, 2013 yılında pilot uygulama olarak Yalova İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından **20 Ağustos 2013** tarihinde Altınova ilçesi Tokmak köyünde düzenlenen "**Şeftali Yetiştiriciliği**" konusunda **Tarla Okulu**" şeklinde gerçekleştirilen eğitime, Enstitümüz konu uzmanı Dr. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU eğitmen olarak katılmıştır.

- ▶ 2013 yılında pilot uygulama olarak Yalova İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından **27 Ağustos 2013** tarihinde Altınova ilçesi Subaşı beldesinde **“Kivi Yetiştiriciliği”** konusunda **“Tarla Okulu”** şeklinde gerçekleştirilen eğitime Enstitümüz konu uzmanı Kemal A. KAHRAMAN, Burcu YAVUZ ve Nesrin TUNALI eğitmen olarak katılmıştır.

III. BİLİMSEL TOPLANTI, ÇALIŞTAY, KONGRE VE SEMPOZYUMLAR

- ▶ Enstitümüz koordinatörlüğünde yapılmakta olan **“Bölge Grup Toplantısı” 02 Temmuz 2013** tarihinde Enstitümüzde yapılmıştır. Toplantıya Bartın, Bursa, Düzce, Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Zonguldak Tarım İl Müdürlüklerinin ilgili Şube Müdürleri ve Teknik Elemanlar, Özel sektör fidan üretici firma temsilcisi, Uludağ İhracatçı Birlikleri temsilcisi katılmıştır. Enstitümüz Araştırma Yayım Koordinatörü Dr. Filiz PEZİKOĞLU başkanlığında “Gündem” doğrultusunda toplantı tamamlanmıştır.
- ▶ **17 Temmuz 2013** tarihinde yapılan **“2013 Yılı III. Dönem Yalova İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı”**na Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ katılmıştır.
- ▶ Enstitümüz elemanlarından Ziraat Yüksek Mühendisi Muammer YALÇIN **20-22 Temmuz 2013** tarihleri arasında **Çin’de** düzenlenen **“7. Uluslararası Ceviz Sempozyumu”na “Ethepehene Kullanımının Ceviz (J.Regia L.) Meyvesinin Hasadı, Yeşil Kabuğunun Soyulması ve Morfolojisine Etkisi”** konulu sözlü sunu ile katılmıştır.
- ▶ **28 Ağustos 2013** tarihinde **Ankara’da** yapılan Sert ve Yumuşak Çekirdekli Meyve türlerinde 3 No’lu damızlık ünitelerinin tesis edilebilmesi için gerekli çalışmaların başlatılması konulu toplantıya Enstitümüzden Dr. M. Emin AKÇAY görevlendirilmiştir.

IV. ENSTİTÜ PERSONELİNİN YURT İÇİ VE DIŞI EĞİTİMİ

- ▶ Enstitümüz teknik elemanlarından Ziraat Yüksek Mühendisi Esra CEBECİ, ABD Wisconsin-Madison Üniversitesi’nde **“Moleküler Marker’ların Sebze Islahında Kullanımı”** konusunda, Ziraat Yüksek Mühendisi Fatih HANCI ise **“Bitki Genetik Kaynaklarının Toplanması, Tanımlanması, Muhafaza ve Gen Bankası”** konularında ki eğitim programına **28 Aralık 2012 - 28 Haziran 2013** tarihleri arasında 6 ay süren eğitimlerini tamamlayarak **01 Temmuz 2013** tarihi itibarıyla görevlerine başlamışlardır.

V. ZİYARETLER

VI. DİĞER ETKİNLİKLER

- ▶ İstanbul Ağaç ve Peyzaj A.Ş ile Kuruluşumuz işbirliğinde hazırlanması düşünülen **“Dış Mekan Süs Bitkilerinde Hastalık ve Zararlıların Teşhisi”** ile ilgili **22 Temmuz 2013** tarihinde İstanbul’da yapılan proje hazırlık toplantısına Enstitümüz konu uzmanlarından Ziraat Yüksek Mühendisi Gürsel ÇETİN ve Zühtü POLAT katılmıştır.
- ▶ Buğday Derneği tarafından **23-24 Temmuz 2013** tarihleri arasında Enstitümüzde **“Tohum Takas Ağı Eğitim Toplantısı”** düzenlenmiştir.

- ▶ DLG-ÖÇP ortaklığı ile **Tekirdağ / Karaevli Köyü'nde 15-18 Ağustos 2013** tarihleri arasında düzenlenen "**DLG-ÖÇP Tarım ve Teknolojileri Günleri**" fuarına Enstitümüz bir stand ile katılım sağlamıştır.
- ▶ Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan "**Ulusal Gıda Kodeksi İşlenmiş Meyve Sebze İhtisas Alt Komisyonu**" çalışmaları çerçevesinde **28 Ağustos 2013** tarihinde **Ankara'da** yapılan "**Türk Gıda Kodeksi Sofralık Zeytin Tebliği**" ile **Meyve Suyu ve Benzeri Ürünler Tebliği**" revizyon çalışmaları domates bazlı ürünler konularının görüşüldüğü toplantıya Komisyon Üyesi Dr. Seçil ERDOĞAN görevlendirilmiştir.

ATAMA - AYRILMA - YÜKSELME

- ▶ Enstitümüzde işçi kadrosunda çalışan Cafer BARLAS ve Hatice GÖLGE 14 Temmuz 2013, elektrik teknikeri Rıdvan IŞIK 14 Ağustos 2013 tarihlerinde emekli olmuşlardır.

YAYINLARIMIZ

Kuruluşumuz tarafından basımı gerçekleştirilen yayınların satışına devam edilmektedir.

Söz konusu yayınlardan talep edenlerin aşağıda belirtilen Banka Hesap Numarasına parasını yatırıp, banka dekontunu Faks veya posta aracılığı ile Kuruluşumuza iletmeleri durumunda, yayınlar KARGO ile adreslerine ödemeli olarak gönderilecektir.

Banka dekontuna alıcının açık adresi, telefon numarası ve istemiş olduğu kitaplar belirtildiği takdirde size ulaşmak daha kolay olacaktır. Fiyatlara KDV dahil olup, kargo ücreti alıcı tarafından karşılanacaktır. Yayın tutarı Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün aşağıdaki hesabına yatırılacaktır.

T.C. Ziraat Bankası Yalova Şubesi 31237873 – 5004

Banka Şube Kodu: 404

IBAN No: TR68 0001 0004 0431 2378 7350 04

Sahibi:

Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğü adına;

Dr. Yılmaz BOZ

Enstitü Müdürü